

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL AĞ SİTELERİNE YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLARI

Use of Social Networking Sites of Bingöl University Student Attitudes and Behaviours

Beşir KOÇ¹ Halim TATLI²

Geliş Tarihi: 27.01.2017 / Kabul Tarihi: 27.03.2017

Öz

Bu çalışma, Bingöl Üniversitesi öğrencilerinin sosyal ağ kullanım tutum ve davranışlarını belirlemek üzere yapılmıştır. Çalışmada elde edilen verilere, anket yöntemiyle öğrencilerle yüz yüze görüşülerek ulaşılmıştır. Toplamda 371 adet anket yapılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda öğrenci ailelerinin %59,8’inde internet bağlantısının olduğu ve %81,1’inde facebook kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin kullandıkları sosyal ağı birinci derecede sohbet, ikinci derecede de bilgi alışverişi amaçlı olduğu tespit edilmiştir. Sosyal ağ kullanımı sonucu sosyal ilişkilerinin daha da genişlediğini belirten öğrencilerin oranı %21,0 iken, sosyal ilişkilerinde herhangi bir değişimin olmadığını belirtenlerin oranı ise %12,4 olarak hesaplanmıştır. Sosyal ağların negatif yönüne bakıldığında ise, öğrencilerin %8,9’u çevresiyle ilişkinin kesildiğini belirtirken, %5,1’i ise sosyal ağların kendisinde bağımlılık oluşturduğunu ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bingöl Üniversitesi, Sosyal ağlar, Öğrenci, Tutum ve davranışlar, Facebook*

---

1 Yrd.Doç.Dr., Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, bkoc@bingol.edu.tr

2 Yrd.Doç.Dr., Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, hta-li@bingol.edu.tr

Abstract

This study was conducted to determine the attitudes and behaviours of use of social networking sites of Bingöl University students. The data obtained from the study, face to face interviews with students was collected through a survey. A total of 371 pieces questionnaires were made. As a result of the evaluation, it was determined that students' families have internet connectivity at 59,8%, and that students use facebook at 81,1%. Social network used by the students have been demonstrated to use for more chat and for the exchange of information. While the ratio of the students who stated that their socilla relationships increasad at the result of social network usage was calculated as 21,0% the ration of the ones who were neuter were 12,4%. When looking at the negative aspects of social networking students, 8.9% of the participants stated that they lost relationship with their environments, while 5,1% of them stated that social networks caused addiction.

Keywords: *Social networks, attitudes and behaviours of student, Bingöl University, Facebook*

1.Giriş

Son yıllarda dünyada meydana gelen küreselleşmenin etkisiyle insanlar arasındaki iletişim farklı bir boyuta taşınmıştır. Bu farklı boyut bilgi ve iletişim teknolojilerinde gözlenen hızlı gelişimin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İnternet teknolojisinin gelişmesiyle birlikte sosyal ağlar ortamı birçok insan tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda sosyal ağlar çoğu insanın özellikle genç kuşaktaki bireylerin toplumun diğer ferleri ile iletişim kurdukları, sevinçlerini, değerlerini ve bilgilerini paylaştığı, farklı fikirlerini tartıştığı ortamlar olarak tanımlanabilir (Warschauer, 2009).

İktisat biliminde bireylerin mal ve hizmetlerin insan ihtiyaçlarını tatmin duygusuna fayda denilmektedir (Dinler, 2014; Ünsal, 2016). İnternet insanların ihtiyaçlarını karşılanmak için faydalandığı önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Günümüzde de bireylerin önemli bir ihtiyacı olarak ortaya çıkan internet gençler tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır. Bireyler arasında bağlantı kuran ve bilgiye ulaşılabilirliğini artıran internet, web 2.0 araçları ile farklı bir döneme girmiştir (Warschauer, 2009). Web 2.0 teknolojilerinin gelişimiyle birlikte günümüzde ortak paylaşım platformlarından birisi de sosyal ağ siteleridir. Sosyal ağlar, sınırları belirlenmiş bir ortamda bireylere, herkese açık ya da yarı açık profil oluşturmaya olanak sağlayan, bağlantıda bulunduğu diğer kullanıcıların listesini açıkça ortaya koyan ve sistem içerisinde diğerlerinin etkileşimde bulunduğu kişilerin listesini gösteren internet tabanlı hizmetler olarak tanımlanmaktadır (Boyd & Ellison, 2007:

211). Bu internet tabanlı hizmetler içinde önemli olanı ise sosyal ağ siteleridir. Sosyal ağ siteleri bir yandan bireylerin diğer birey ve kurumlarla iletişim kurma ve bilgi edinme işlevini görürken diğer yandan firmaların rekabette önde olmak için kullandıkları bir alan olarak ortaya çıkmaktadır. Yani sosyal ağ siteleri hem bireysel ve sosyal ilişkiler hem de ekonomik faaliyetler üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Ayrıca sosyal ağlar bireylerin kariyer gelişimi, hobileri, eğitimi, mikrofinans kredilerine ulaşımını ve suç faaliyetleri üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır (Jackson, 2010: 2).

Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin sosyal ağları kullanım düzeyi, buna yönelik tutum ve davranışları ile etkili faktörlerin neler olduğunu ortaya koymaktır.

3. Materyal ve Yöntem

Çalışmanın ana materyalini Bingöl Üniversitesi'nde önlisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerle yüz yüze yapılan anket çalışması oluşturmuştur. Bunun yanı sıra konu ile ilgili yapılmış olan çalışmalardan yararlanılmıştır.

Çalışmada örnek hacmi $n = \left(\frac{Z_{\alpha/2}}{d}\right)^2 * (P*Q)$ (Churchill, 1995) formülü uyarınca %95 güven aralığında ve %5,08 hata payı ile $n=372$ adet bulunmuştur. Ancak bir adet anket uygun bulunmadığından değerlendirmeye alınmamıştır. Formülde $Z_{\alpha/2}$: güven aralığı, d: hata payı, P:incelenen birimin ana kitli içindeki gerçekleşme olasılığı (0,50), Q: 1-P olarak tanımlanmıştır.

Çalışmada verilerin analizinde çapraz tablolar kullanılarak yorumlanmıştır. Ayrıca, Normallik varsayımı, Shapiro Wilk testi yapılmıştır. Bunun yanı sıra; betimsel istatistiksel teknikler, Bağımsız Örneklem t testi (Independent Sample T Test), Tek Yönlü Varyans Analizi (one way anova) analizi kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalar ise LSD testi ile yapılmıştır. Ortalamalar ($\bar{X}$) standart sapma (S) ile birlikte verilmiş, istatistiksel anlamlılık için $p<0.05$ değeri alınmıştır.

4. Araştırma Bulguları

4.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Genel Özellikleri

Yaş grupları incelendiğinde öğrencilerin daha çok 21 yaş altı ve 21-22 yaş grubunda oldukları belirlenmiştir. 23 ve üstü yaş grubunda olan öğrencilerin oranı ise %17,3 gibi diğer yaş gruplarına göre düşük bulunmuştur. Çalışmaya katılan öğrencilerin %63,1'i kız, %36,9'u erkektir. Öğrencilerin %52,6'sı birinci öğrenimde, %47,4'ü ise ikinci öğrenimde eğitim görmektedir (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Bazı Özellikleri

Değişkenler		Sayı	Yüzde (%)
Cinsiyeti	Erkek	137	36,9
	Kadın	234	63,1
Yaş grupları	21 ve altı	154	41,5
	21-22	153	41,2
	23 ve üstü	64	17,3
Öğrenim Durumu	Örgün Öğrenim	195	52,6
	İkinci Öğrenim	176	47,4

Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%38'i) Fen Edebiyat Fakültesinde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %28,3'ünün ise İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri oldukları belirlenmiştir. Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin oranı ise %12,9 olarak hesaplanmıştır (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin Akademik Birimlere Dağılımı

Akademik Birimler	Sayı	%
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	105	28,3
Fen-Edebiyat Fakültesi	141	38,0
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	34	9,2
Ziraat Fakültesi	19	5,1
İlahiyat Fakültesi	17	4,6
Veteriner Fakültesi	7	1,9
Meslek Yüksekokulu	48	12,9
Toplam	371	100,0

Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin ailesinin evinde internet bağlantısı olanların oranı %59,8'dir. Bu sonuç öğrenci ailelerinin yarısından fazlasının internet bağlantısının olduğunu göstermektedir. Bu da son yıllarda internet kullanımının arttığına bir göstergesi olarak belirtilebilir (Tablo 3).

Tablo 3. Ailesinde İnternet Bağlantısının Olup Olmamasına Göre Öğrenci Dağılımları

Yaş	Sıklık	%
Evet	222	59,8
Hayır	149	40,2
Toplam	371	100,0

4.2. Öğrencilerin Kullandıkları Sosyal Ağ Türleri Ve Kullanım Sıklıkları

Öğrenciler en çok sosyal ağ sitelerinden Facebook'u kullanmışlardır. Bu siteyi Twitter sitesi izlemiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Öğrencilerin Sosyal Ağları Kullanım Düzeyi

Sosyal Ağ	Sıklık	%
Facebook	301	81,1
Twitter	20	5,4
Friendfeed	1	,3
Bloglar	4	1,1
Skype	5	1,3
Diğer	40	10,8
Toplam	371	100,0

Öğrencilerin önemli bir kısmı sosyal ağ sitelerini sohbet, arkadaş edinme ve eğlence amaçlı kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin %25,1'i bilgi alışverişinde bulduklarını, %3,8'i ise iş amaçlı sosyal ağ kullandıklarını ifade etmişlerdir. Dolayısıyla öğrencilerin yaklaşık olarak üçte biri geleceklerini ilgilendiren önemli faaliyetler için sosyal ağ kullandıkları söylenebilir (Tablo 5).

Tablo 5. Öğrencilerin Sosyal Ağı Kullanım Amacı

Sosyal Ağ	Sıklık	%
İş	14	3,8
Sohbet	118	31,8
Arkadaş edinme	31	8,4
Eğlence	79	21,3
Bilgi alışverişi	93	25,1
Resim ve video alışverişi	26	7,0
Kendini daha iyi ifade etme	10	2,7
Toplam	371	100,0

Her gün sosyal ağ sitesi kullananların oranı %68,7 iken ayda bir kez kullananların oranı %2,7 olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal ağları kullanma sıklığı oldukça yüksektir. Bu sonuç Tablo 4 ve Tablo 5'teki sonuçlarla birlikte değerlendirildiğinde sosyal ağların öğrencilerin sosyalleşmesi üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceği ifade edilebilir (Tablo 6).

Tablo 6. Öğrencilerin Sosyal Ağ Kullanım Sıklığı

	Sıklık	%
Her gün	255	68,7
Haftada iki-üç kez	84	22,6
Haftada bir kez	22	5,9
Ayda bir kez	10	2,7
Toplam	371	100,0

Öğrencilerin önemli bir kısmının sosyal ağ sitelerini günde iki-üç saat kullandıkları, öğrencilerin %35,3'ünün ise günde bir saatten az zaman geçirdikleri belirlenmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Öğrencilerin Sosyal Ağ Sitelerinde Geçirdiği Zaman

	Sıklık	%
Günde bir saatten az	131	35,3
Günde iki-üç saat	151	40,7
Günde dört-beş saat	53	14,3
Günde beş saatten fazla	36	9,7
Toplam	371	100,0

Öğrenciler internete daha çok tabletle bağlandıkları, ikinci sırada ise dizüstü bilgisayarın olduğu belirlenmiştir. Masaüstü bilgisayarla internete bağlanma oranı %5,4 olarak hesaplanmıştır (Tablo 8).

Tablo 8. Öğrencilerin İnternette Bağlanırken En Çok Kullanıldıkları Araç

	Sıklık	%
Dizüstü Bilgisayar	120	32,3
Masaüstü Bilgisayar	20	5,4
Tablet	221	59,6
Diğer	10	2,7
Toplam	371	100,0

4.3.Sosyal Ağların Kullanımı Sonucu Öğrencilerin Yaşadıkları Değişimler

Öğrencilerin sosyal ağların kullanımı ile ilgili düşüncelerinin daha çok olumlu olduğu söylenebilir. Buna göre öğrenciler farklı fakat önemli oranlarda daha sosyal hale geldiklerini, arkadaş çevrelerinin genişlediğini, güncel bilgilere daha kolay erişim sağladıklarını, düşüncelerini karşı tarafa daha kolay ifade edebildiklerini ve kültür etkileşiminin olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bulgular ile sosyal ağ kullanımının öğrencilerin sosyal bir birey olmalarının üzerinde önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir. Ancak yukarıda ifade edilenlerin tam tersi görüşte olan

öğrenciler ise, çevreleriyle ilişkilerinin bozulduğunu (%8,9), sosyal kullanımının zaman kaybına neden olduğunu (%5,9) ifade etmişlerdir (Tablo 9).

Tablo 9. Sosyal Ağ Kullanımının Öğrenciler Üzerindeki Etkisi

	Sıklık	%
Daha sosyal hale geldim	78	21,0
Arkadaş Çevrem Genişledi	48	12,9
Güncel Bilgilere Daha Kolay Ulaşabiliyorum	48	12,9
Düşüncelerimi Daha rahat ifade ediyorum	33	8,9
Genel Kültürüm gelişti	37	10,0
Psikolojim Bozuldu	5	1,3
İnsanlara bakış açım değişti	2	,5
Bağımlılık oluştu	19	5,1
Çevremle ilişğim kesildi	33	8,9
Zaman kaybına neden oldu	22	5,9
Herhangi bir değişiklik olmamıştır	46	12,4
Toplam	371	100,0

Sosyal ağ sitelerinin kullanım davranışları ile ilgili hazırlanan yargılara öğrencilerin katılma durumlarının yüzdesel dağılımı Tablo 10'da verilmiştir. Buna göre “*internete her girdiğimde mutlaka sosyal ağlarımı da kontrol ederim*” yargısına %45,3 oranında tamamen katıldığı, “*sosyal ağların işime çok yaradığını düşünüyorum*” yargısına %36,1 oranında katıldığı, “*sosyal ağların zamanımın büyük bir bölümünü aldığını düşünüyorum*” yargısına %30,2 oranında biraz katıldığı, “*sosyal ağların ders çalışmama engel olduğunu düşünüyorum*” yargısına %33,4 oranında hiç katılmadığı, “*sosyal ağları kullanarak arkadaşlarım ve hocalarım ile daha kolay iletişim kuruyorum*” yargısına %33,4 oranında tamamen katıldığı, “*sosyal ağların yararlı bir şekilde kullanılmadığını düşünüyorum*” yargısına %31,3 oranında tamamen katıldığı, “*sosyal ağların zamanla popüleritesini kaybedeceğini düşünüyorum*” yargısına %44,5 oranında hiç katılmadığı, “*sosyal ağların insan ilişkilerinin güçlendirildiğini düşünüyorum*” yargısına %32,9 oranında hiç katılmadığı, “*sosyal ağlar üzerinden sağlanan bilgilerin güvenilir olduğunu düşünüyorum*” yargısına %43,4 oranında biraz katıldığı, “*Facebook üzerinden kurulan arkadaşlıklar güvenilir arkadaşlıklardır*” yargısına %60,1 oranında hiç katılmadığı, “*sosyal ağların kullanımı bağımlılık yapar*” yargısına %47,2 oranında tamamen katıldığı, “*ailemin bütün fertlerine bir Facebook veya Twitter adresi edinmelerini önerebilirim*” yargısına %54,2 oranında hiç katılmadığı, “*sosyal ağların kullanımının insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğunu düşünüyorum*” yargısına %32,6 oranında tamamen katıldığı, “*Facebook ve Twitter kullandığımda çevremle iletişimimi kesiyorum*” yargısına %38,3 oranında hiç katılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanımına Yönelik Tutum ve Davranışları

	Hiç katılmıyorum		Biraz katılıyorum		Katılıyorum		Tamamen katılıyorum	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
İnternete her girdiğimde mutlaka sosyal ağlarımı da kontrol ederim	28	7,6	61	16,4	114	30,7	168	45,3
Sosyal ağların işime çok yaradığını düşünüyorum	30	8,1	108	29,1	134	36,1	99	26,7
Sosyal ağların zamanımın büyük bir bölümünü aldığını düşünüyorum	93	25,1	112	30,2	71	19,1	95	25,6
Sosyal ağların ders çalışmama engel olduğunu düşünüyorum	124	33,4	101	27,2	57	15,4	89	24,0
Sosyal ağları kullanarak arkadaşlarım ve hocalarım ile daha kolay iletişim kuruyorum	45	12,2	68	18,3	127	34,2	131	35,3
Sosyal ağların yararlı bir şekilde kullanılmadığını düşünüyorum	56	15,0	103	27,8	96	25,9	116	31,3
Sosyal ağların zamanla popülaritesini kaybedeceğini düşünüyorum	165	44,5	85	22,9	67	18,1	54	14,6
Sosyal ağların insan ilişkilerinin güçlendirildiğini düşünüyorum	122	32,9	106	28,6	92	24,8	51	13,7
Sosyal ağlar üzerinden sağlanan bilgilerin güvenilir olduğunu düşünüyorum	124	33,4	161	43,4	51	13,8	35	9,4
Facebook üzerinden kurulan arkadaşlıklar güvenilir arkadaşlıklardır	223	60,1	94	25,3	33	8,9	21	5,7
Sosyal ağların kullanımı bağımlılık yapar	42	11,3	53	14,3	101	27,2	175	47,2
Ailemin bütün fertlerine bir Facebook veya Twitter adresi edinmelerini önerebilirim	201	54,2	102	27,5	40	10,8	28	7,5
Sosyal ağların kullanımının insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğunu düşünüyorum	59	15,9	100	27,0	91	24,5	121	32,6
Facebook ve Twitter kullandığımda çevremle iletişimimi kesiyorum	142	38,3	104	28,0	53	14,3	72	19,4

Sosyal ağ sitelerini kullanım davranışlarının cinsiyet değişkenine ilişkin sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur. Buna göre internete her girdiğinde mutlaka sosyal ağlarını da kontrol ettiğini belirten kız öğrencilerin puan ortalaması 3.0 ± 1.0 , erkeklerin 3.2 ± 0.9 ’dur ($p < 0.05$). Sosyal ağların işine çok yaradığını düşünen kız öğrencilerin puan ortalaması 2.5 ± 1.1 , erkeklerin 2.3 ± 1.1 olarak bulunmuştur ($p < 0.05$). Buna göre kız öğrenciler erkek öğrencilerle kıyaslandığında anlamlı bir şekilde sosyal ağların işine çok yaradığına inanmaktadırlar.

Sosyal ağların yararlı bir şekilde kullanılmadığını düşünen kız öğrencilerin puan ortalaması 2.8 ± 1.0 , erkeklerin 2.5 ± 1.0 olarak saptanmıştır ($p < 0.05$). Sosyal ağların zamanla popülaritesini kaybedeceğini düşünen kız öğrencilerin puan ortalaması 2.1 ± 1.1 , erkeklerin 1.8 ± 1.0 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Sosyal ağların insan ilişkilerinin güçlendirildiğini düşünen kız öğrencilerin puan ortalaması 2.04 ± 0.9 , erkeklerin 2.4 ± 1.0 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Bu sonuç kız öğrencilerin erkek öğrencilerle karşılaştırıldığında anlamlı bir şekilde sosyal ağların insan ilişkilerini güçlendirdiğine inandıkları söylenebilir.

Sosyal ağlar üzerinden sağlanan bilgilerin güvenilir olduğunu düşünen kız öğrencilerin puan ortalaması 1.8 ± 0.8 , erkeklerin 2.1 ± 0.9 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Yani anlamlı olarak erkek öğrenciler kız öğrencilere göre sosyal ağ sitelerinde sağlanan bilgilerin daha güvenilir olduğuna inanmaktadırlar.

Facebook üzerinden kurulan arkadaşlıklar güvenilir arkadaşlıklar olduğunu belirten kız öğrencilerin puan ortalaması 1.5 ± 0.8 , erkek öğrencilerin ise 1.7 ± 0.9 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Sosyal ağların kullanımının bağımlılık yaptığını ifade belirten kız öğrencilerin puan ortalaması 3.1 ± 1.0 , erkeklerin 2.9 ± 1.06 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Yani kız öğrenciler erkek öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksek puan ortalaması ile sosyal ağların kullanımının bağımlılık yaptığını inandıkları söylenebilir. Sosyal ağların kullanımının insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğunu düşünen kız öğrencilerin puan ortalaması 2.8 ± 1.0 , erkek öğrencilerin ise 2.5 ± 1.0 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Facebook ve Twitter kullandığında çevresiyle iletişimini kestiğini belirten kız öğrencilerin puan ortalaması 2.3 ± 1.1 , erkeklerin 1.8 ± 1.0 olarak tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Kız öğrenciler erkek öğrenciler ile kıyaslandığında anlamlı olarak ve daha yüksek puan ortalaması ile Facebook ve Twitter kullandığında çevresiyle iletişimini kestikleri ifade edilebilir (Tablo 11).

Tablo 11. Cinsiyet ile Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanımına Yönelik Tutum ve Davranışlar Arasındaki İlişki

Tutumlar	Cinsiyet		P değeri
	Kadın	Erkek	
İnternete her girdiğimde mutlaka sosyal ağlarımı da kontrol ederim	3.0±1.0	3.2±0.9	t=2.297 p=0.020
Sosyal ağların işime çok yaradığını düşünüyorum	2.8±0.9	2.9±4.7	t=1.224 p=0.222
Sosyal ağların zamanımın büyük bir bölümünü aldığını düşünüyorum	2.5±1.1	2.3±1.1	t=-2.021 p=0.044
Sosyal ağların ders çalışmama engel olduğunu düşünüyorum	2.4±1.2	2.19±1.1	t=-2.291 p=0.198
Sosyal ağları kullanarak arkadaşlarım ve hocalarım ile daha kolay iletişim kuruyorum	2.9±0.9	2.9.6±1.0	t=0.103 p=0.918
Sosyal ağların yararlı bir şekilde kullanılmadığını düşünüyorum	2.8±1.0	2.5±1.0	t=-2.913 p=0.004
Sosyal ağların zamanla popülaritesini kaybedeceğini düşünüyorum	2.1±1.1	1.8±1.0	t=-2.231 p=0.026
Sosyal ağların insan ilişkilerinin güçlendirildiğini düşünüyorum	2.04±0.9	2.4±1.0	t=-3.708 p=0.000
Sosyal ağlar üzerinden sağlanan bilgilerin güvenilir olduğunu düşünüyorum	1.8±0.8	2.1±0.9	t=2.717 p=0.007
Facebook üzerinden kurulan arkadaşlıklar güvenilir arkadaşlıklardır	1.5±0.8	1.7±0.9	t=3.206 p=0.001
Sosyal ağların kullanımı bağımlılık yapar	3.1±1.0	2.9±1.06	t=-1.997 p=0.047
Ailemin bütün fertlerine bir Facebook veya Twitter adresi edinmelerini önerebilirim	1.7±0.9	1.7±0.9	t=-0.371 p=0.711
Sosyal ağların kullanımının insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğunu düşünüyorum	2.8±1.0	2.5±1.0	t=-2.120 p=0.035
Facebook ve Twitter kullandığımda çevremle iletişimimi kesiyorum	2.3±1.1	1.8±1.0	t=-3.700 p=0.000

5. Tartışma

Üniversite öğrencilerinin sosyal ağ sitelerini kullanım amaçlarını belirlemeye yönelik çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Elde edilen bulguların yapılan bu çalışmayla benzerlikler gösterdiği söylenebilir. Çok geniş kapsamlı olarak yapılan bir çalışmada, temel bileşenler analizi yöntemi kullanılarak faktör analizi yapılmış ve “sosyal etkileşim- iletişim amaçlı kullanım”, “tanıma ve tanınma amaçlı kullanım” ve “eğitim amaçlı kullanım”ın öğrencilerin sosyal ağ sitesi kullanımı üzerinde etkili olduğu belirtilmiştir (Özata & ark., 2014; Erdem, 2013; Karal & Kokoç,2010;).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde lisans düzeyinde yapılan bir diğer çalışmada ise, öğrencilerin sosyal paylaşım sitelerini yoğun olarak kullandıkları bu paylaşım sitelerinden örneğin, Facebook'un günde 1-3 saat kadar kullanıldığı, kullanım amacının çoğunlukla fotoğraf, video paylaşımı ve mesajlaşma şeklinde olduğu (Bilen & ark., 2014; Köseoğlu, 2012; Bicen & Cavus, 2011) bunun yanında eski sınıf arkadaşlarını bulma, ne yaptıklarını öğrenme, insanlarla bağlantıyı sürdürme gibi nedenlerde eklenebilir (Joinson, 2008; Acquisti & Gross, 2006). Üniversite öğrencilerinin yaptıkları bu paylaşımların ve sosyal ağ kullanımının aslında öğrencilerin öğrenmelerini desteklediği ifade edilmiştir (Tınmaz, 2011; McCarthy, 2010; Jones & ark., 2010).

6. Sonuç

Sosyal ağların kullanımı ve sosyal ağlar üzerinden sağlanan bilgiler hakkındaki kanaatler konusunda kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında ciddi anlamda görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Örneğin, kız öğrenciler erkek öğrencilerle karşılaştırıldığında sosyal ağların işe çok yaradığını ifade etmişlerdir. Bunun sonucu olarak kız öğrenciler sosyal ağların insan ilişkilerini güçlendirdiğine inandıklarını ancak sosyal ağlardan sağlanan bilgilerin güven vermediğini ve sosyal ağların bağımlılık yaptığını belirtmişlerdir. Sosyal ağlardan sağlanan bilgilere erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha çok güven duydukları söylenebilir. Öğrencilerin yaş grupları ile sosyal ağ sitelerini kullanım davranışları arasında yapılan analizde yüksek yaş grubunda olan öğrencilerin sosyal ağlarda sağlanan bilgilere daha fazla güvendikleri söylenebilir.

Bu çalışma kapsamında ulaşılan diğer önemli bir sonuç ise Kız öğrencilerin erkek öğrenciler ile kıyaslandığında Facebook ve Twitter kullandığında çevresiyle iletişimini kestikleri belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

- Acquisti, A. & Gross, R. (2006). *Imagined Communities: Awareness, Information Sharing, and Privacy on the Facebook*. Privacy Enhancing Technologies Workshop (PET). ss. 1-16.
- Bicen, H., Cavus, N. (2011). Social network sites usage habits of undergraduate students: case study of Facebook. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 28. ss. 943 – 947.
- Bilen, K., Ercan, O., Gülmez, T. (2014). Sosyal Ağların Kullanım Amacı ve Benimsenme Süreci: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1). ss. 115-123.

- Boyd, D., Ellison, N. (2007). Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, (1). ss. 210-230.
- Churchill, G.A. (1995). *Marketing Research: Methodological Foundations*. The Dryden Press, Harcourt Brace College Publishers. 6 th Edn. ISBN.
- Erdem, M. (2013). Sosyal Ağların Kullanım Amaçları ve Etkilerine İlişkin Algılar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3). ss. 137-150.
- Jackson, M.O. (2010). An Overview of Social Networks and Economic Applications. *Written for the Handbook of Social Economics*, 1-96. <http://web.stanford.edu/~jacksonm/socialnetecon-chapter.pdf>. 12/10/2014.
- Joinson, A.N., 2008. 'Looking at', 'Looking up' or 'Keeping up with' People? Motives and Uses of Facebook. *CHI, Proceedings · Online Social Networks, Nisan 5–10, Florence, Italy, 1027-1036*. Erişim Tarihi: 19 Ekim 2014. http://digitalintelligencetoday.com/downloads/Joinson_Facebook.pdf.
- Jones, N. & Blackey, H. & Fitzgibbon, K. & Chew, E. (2010). Get out of MySpace!. *Computers & Education*, 54(3). ss. 776–782.
- Karal, H. & Kokoç, M. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amaçlarını Belirlemeye Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 1 (3). ss. 251-263.
- Köseoğlu, Ö. (2012). Ağ Sitesi Kullanıcılarının Motivasyonları: Facebook Üzerine Bir Araştırma, 7(2). ss. 58-81.
- Lampe, C & Ellison, N.B. & Steinfield C. (2008). Changes in Use and Perception of Facebook. *CSCW'08, Kasım 8-12, 2008*. San Diego. California. USA. ss. 721-730.
- McCarthy, J. (2010). Blended Learning environments: Using Social networking sites to enhance the first year experience. *Australasian Journal of Educational Technology*, 26(6), ss. 729-740.
- Özata, F.Z. & Kılıçer, T. & Ağlargöz, F. (2014). Müptelalardan Mesafelilere Sosyal Ağ Sitesi Kullanıcısı Gençler: Kullanma Motivasyonları ve Davranışları Açısından Profilleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 14 (3). ss. 19-38.
- Tınmaz, H. (2011). Sosyal Ağ Web Sitelerinin Eğitimde Kullanılması: Facebook Örneği. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Mart 2011. Orta Doğu Teknik Üniversitesi. Ankara.
- Top 10 biggest Facebook Cities. (2012). Erişim Tarihi 18 Ekim 2014. <http://www.socialbakers.com/blog/647-top-10-biggest-facebook-cities>.
- TTNET. (2014). *Türkiye sosyal medya verileri*. Erişim Tarihi 18 Ekim 2014. <http://sosyalmedya.co/ttnet-turkiye-sosyal-medya-verileri/>.
- Warschauer, M. (2009). Foreword. In M. Thomas (Ed.). *Handbook of research on web 2.0 and second language learning* (pp. xix-xx). Hershey, PA: Information Science Reference.